

Brief van het bestuur

Beste parochianen,

Er gaat veel gebeuren en veranderen in onze parochie de komende jaren. Graag hadden we u zelf mondeling verteld over de vele plannen en vernieuwingen. Na de voorbereidende gesprekken van de afgelopen maanden bij de geloofsgemeenschappen, keken we daar ook naar uit. We hadden al een hele planning opgesteld voor informatieavonden waar u van harte welkom was. Door de corona-pandemie kunnen die helaas niet doorgaan zoals bedacht. Daarom hebben we deze krant gemaakt, waarin we de plannen en voornemens voor u op een rij zetten.

Er zijn meerdere gemeenschappelijke bijeenkomsten geweest met coördinatoren van onze geloofscentra en de concrete plannen zijn daarbij gepresenteerd. Ook zijn er per afzonderlijk geloofscentrum gesprekken geweest met betreffende coördinatoren. Dat was soms moeilijk, maar we zijn er grotendeels uit gekomen. In deze krant staat wat er na overleg besloten is.

We hopen op een breed draagvlak voor deze besluiten.

Een vriendelijke groet, namens bestuur en pastoraal team Heilige Lebuinusparochie,

Pastoor Ronald Cornelissen
Johan Grobbee, vicevoorzitter parochiebestuur

Over loslaten in vertrouwen

SALLAND – De Lebuinusparochie gaat een nieuwe toekomst tegemoet, waarin heel veel dingen gaan veranderen. Veranderingen die noodzakelijk zijn en pijn kunnen doen; er zullen de komende jaren kerken gaan sluiten. De maatregelen zijn nodig om een eigentijds katholiek leven in te richten, waarbij we een blijvend beroep zullen doen op de inzet van u, onze parochianen. We geloven en vertrouwen dat dit goed past bij de huidige generatie katholieken.

Over het waarom

Net als in veel andere parochies in ons land, lopen ook in de Heilige Lebuinusparochie de belangrijkste cijfers gestaag terug. Al jaren zijn er steeds minder kerkbezoekers, minder parochianen, minder vrijwilligers, er is minder geld. En bovenal: er zijn steeds minder pastores. Al onze pastores (vijf personen) hebben samen slechts 2,1 volledige baan voor onze hele parochie. Zij kunnen niet harder lopen dan ze al doen en hun aanbod is steeds meer versnipperd over de vele geloofscentra. De vacatures die er zijn kunnen niet meer worden ingevuld. Door het verminderd kerkbezoek tenslotte, zijn de gebouwen te groot geworden en de onderhoudskosten te hoog. Het enige wat stijgt is helaas de gemiddelde leeftijd van parochianen. De grafieken hier spreken voor zichzelf.

We ontkomen niet aan de gevolgen hiervan. Maar we hebben te-

gelijktijd een prachtig plan voor een nieuwe toekomst. We zien deze situatie als een belangrijke kans om ons gezamenlijke geloofsleven opnieuw in te richten, op een manier die past bij deze tijd.

Wat gaat er gebeuren

Er komt één parochiekerk voor de Lebuinusparochie: in en rond de Broederkerk in Deventer. Deze kerk wordt het nieuwe Eucharistisch Centrum. Er blijft daarnaast één kerk in het buitengebied open: de H. Willibrordus op de Boerhaar. De andere gebouwen moeten we loslaten. Dit is wat er gaat gebeuren.

- Vanaf 1 april 2021 is de Broederkerk in Deventer het nieuwe Eucharistisch Centrum.
- De H. Nicolaaskerk in Schalkhaar is vanaf die datum niet langer het Eucharistisch Centrum en wordt een kerk zoals in de andere geloofscentra.
- De H. Willibrorduskerk op de Boskamp, de OLV Onbevlekt Ontvangen in Wijhe, de Nicolaaskerken in Schalkhaar en Lettele en het Titus Brandsma Huis in Colmschate zullen tot uiterlijk 31 december 2024 beschikbaar blijven voor vieringen.
- De H. Willibrorduskerk op de Boerhaar blijft vooralsnog ook na 2025 open voor vieringen, zolang dit nog redelijkerwijs mogelijk is.
- Het pastoraal team bespreekt samen met alle geloofsgemeen-

schappen de behoefte, haalbaarheid en mogelijkheden om de lokale katholieke presentie vorm te blijven geven, ook na 2024.

- Pas als er een herbestemming voor het betreffende kerkgebouw is gevonden zal het aan de goddelijke eredienst onttrokken worden. Wanneer dit gebeurt is o.a. afhankelijk van hoe levendig een gemeenschap is. Tot die tijd blijven de gebouwen (ook na 2025) gewoon beschikbaar voor de niet-zondagsvieringen.
- Vanaf 1 januari 2025 zijn er alleen zondagsvieringen in de Broederkerk in Deventer en de H. Willibrorduskerk op de Boerhaar.

De pijn

Los van de kansen die deze situatie biedt, doet het ons ook pijn u dit te moeten vertellen, want het is een boodschap die ons allemaal raakt. We hadden liever gezien dat onze gemeenschap zou groeien en bloeien. Maar helaas – de trouwe kerkbezoekers zijn met te weinig om alles te kunnen laten zoals het is. Ook delen we samen in de pijn om het tekort aan pastores. Dit is iets van deze tijd en het aanpassen daaraan is moeilijk, omdat het tegen ons hart in gaat. Maar we leven in vertrouwen, in geloof, en daarom gaan we op een nieuwe manier pastoraat opbouwen, passend bij de nieuwe situatie, bij onze streek en de generatie van vandaag. We zien deze ontwikkeling als een kans voor

In deze krant

- Mededeling van het bestuur en pastoraal team
- Loslaten in vertrouwen. Wat gaat er gebeuren?
- De pastorale visie op onze parochie in 2025
- Waarom de Broederen en niet Schalkhaar?
- Vragen, vragen, vragen – en antwoorden!
- Twee parochianen aan het woord

verjonging en versterking. Zoals wanneer een oude boom gesnoeid wordt. Je uitzicht verandert erdoor, maar er valt ook nieuw licht naar binnen en er ontstaan nieuwe loten aan de stam.

Het goede nieuws

Het duurt gelukkig nog wel even voordat het 2025 is. En onze pastores zien de situatie als een kans voor nieuwe manieren van kerk zijn, samenwerken en vieren, waarbij u als u wilt ook betrokken kunt zijn. Onze pastores blijven bij u, blijven helpen als u daar om vraagt en gaan hun tijd op een nieuwe manier verdelen tussen alle geloofsgemeenschappen; zij blijven betrokken bij alle (huidige) geloofscentra. ■

De nieuwe tijd samengevat:

- De Lebuinusparochie wordt een moderne, levendige parochie vol initiatieven die passen bij de mensen van nu
- Vanuit de parochiekerk, de Broederkerk, wordt alles wat ons geloof te bieden heeft aan liturgie, catechese en diaconie, aangeboden aan alle parochianen
- De kerkgebouwen blijven voorlopig beschikbaar
- Er zal meer sprake zijn van meedoen vanuit de parochianen
- De pastores blijven uiteraard betrokken bij alle geloofsgemeenschappen

Terug naar de eenvoud van de eerste christenen

‘Parochie 2025 is een mooie kans’

Onze kerk vanaf nu: kwalitatief goed, veelzijdig, uitnodigend

De Broederkerk wordt de parochiekerk. Zij gaat alles bieden waar we zo van houden en wat vertrouwd is. Een rijke liturgie, elke zondag en doordeweeks. De grote feesten royaal gevierd. Volop aandacht voor de Veertigdagentijd, Vasten, Mariavieringen, maandelijks een gezinsviering met minimaal dertig kinderen en (als het lukt!) een kinderkoor. Kindernevendiensten en kindercatechese. Groeps gesprekken. Diaconie. Biechthoren in combinatie met aanbidding van het Allerheiligste. Getijdengebed en/of een eenvoudig middaggebed. De kerk zal vaak open zijn: een kaarsje aansteken overdag kan nu weer.

De H. Willibrorduskerk op de Boerhaar blijft open voor de weekendvieringen, vooralsnog ook na 2024. In de andere geloofscentra is maandelijks een ontmoetingsviering. We hopen al in 2021 te kunnen beginnen met deze nieuwe ontmoetingsvieringen, zodat ook onze oudere parochianen niet vergeten worden. Ook als de kerken gesloten zijn, na 2024, gaan deze vieringen gewoon door. Heel veel activiteiten zullen behouden blijven, bezoekwerk, Rozenkrans en Kruisweg bidden, themabijeenkomsten, etc.

Katholiek zijn in deze streek: ter plaatse, verbonden, levend

Nu daagt het in het oosten... want er gaat iets heel nieuws beginnen. Hoewel, nieuw? Eigenlijk is het zo oud als wat de eerste christenen deden: zelfstandig een gelovig leven leiden. Samen bidden, een viering organiseren, samen bedenken hoe dat moet – en het dan zelf doen. Als het nodig is, zijn de pastores beschikbaar! Samen zieken bezoeken, nieuwe wegen bedenken om met elkaar te geloven en daar uiting aan te geven op een manier die goed voelt. Een stilwandeling of Palmzondagtocht. Een gebedsdienst op welke plek dan ook. Een kerstbijeenkomst. Samen bouwen mensen zo aan hun eigen geloofsleven. Zo'n groep gelovigen rond een voormalig kerkgebouw van de parochie noemen wij: een geloofsgemeenschap. In 2025 hebben we dus een parochiekerk in Deventer, een extra kerk op de Boerhaar en geloofsgemeenschappen in Boskamp, Boerhaar, Olst, Wijhe, Lettele, Schalkhaar en Colmschate. De leden van de geloofsgemeenschappen maken deel uit van de ene parochiekerk en zijn daar ook aanwezig en welkom als vrijwilliger, kerkganger, medewerker – wat dan ook. Samen zijn we kerk; ter plaatse, verbonden en levend.

Onze pastores: gelovig, open, verbindend

Alles wat er in de geloofsgemeenschappen gebeurt, hoort op een of andere manier thuis in deze drie woorden. Gelovig: een activiteit heeft te maken met het uitdragen van ons geloof. Open: we reiken iedereen de hand en sluiten niemand uit. Verbinden: het werk in de parochie is gericht op een gemeenschap die onderling verbonden is in het katholicisme of door een maatschappelijke situatie. In het begin van het verandertraject wordt de beschikbare tijd van de pastores gelijk verdeeld over enerzijds de opbouw van de parochiekerk in en rond Broederkerk (50%) en anderzijds de ondersteuning van de katholieke presentie (50%) in Salland. ■

‘In de parochiekerk willen we op een duurzame manier een thuis zijn voor alle gelovigen van jong tot oud. Daarom zal hier een keer per maand een gezinsviering zijn met daarna catechese voor verschillende leeftijdsgroepen. Zo kan er op een passende en leuke manier kennis worden gemaakt met elkaar en het geloof.’ – GAUTHIER DE BEKKER

Toelichting op die ene vraag: Waarom de Broederen?

Er is in 2015 gekozen om de kerk in Schalkhaar tot Eucharistisch Centrum te maken. Wat velen zullen denken is: waarom dan nu een switch naar de Broederen? Dat is een spannende vraag. Beide kerken zijn schitterend en hebben hun eigen kwaliteiten. En toch móesten we een besluit nemen, want ze allebei open houden – dat kan niet. We willen u graag vertellen hoe we tot dit moeilijke besluit gekomen zijn.

Geen wedstrijd

Wat het belangrijkste is om te beseffen, is dat het geen ‘wedstrijd’

is geweest tussen twee kerken. De Broederenkerk en de H. Nicolaaskerk in Schalkhaar zijn, net als alle andere kerken in onze parochie, onvergetelijke plaatsen, vol historie, verbonden met generaties van mensen en families. De keuze voor de ene kerk, is dan ook geen keuze tégen de ander.

Het is een brede afweging geweest, waarbij we met name om pastorale redenen hebben besloten om de Broederenkerk open te houden als parochiekerk. Deze kerk heeft niet alleen de meeste mensen ‘in de buurt’, het is ook een plek met

jonge mensen, een groeiende groep vrijwilligers en een poule van kerkwachten. Het gebouw is in 2015 grondig gerenoveerd en toen zo ingericht dat er naast het eucharistische deel ruimte is voor veel verschillende, andersoortige vieringen, bijeenkomsten en activiteiten, en er zijn vele zalen en kamers beschikbaar in het naastgelegen parochiehuis. De Broederenkerk doet al jaren mee in de oecumene in Deventer. Zo participeert zij in het StadsHartkerken-overleg met PKN, het Penninckshuis en de Russisch Orthodoxe Kerk. Daarnaast zijn er contacten met het oecumenisch diaconaal centrum Meester Geertshuis.

De kerk trekt duizenden bezoekers per jaar, waaronder veel bezoekers die een kaars opsteken of even de stilte opzoeken in de bidkapel, die dagelijks open is. Landelijk zien we dat kerken in een stad de meeste kans hebben om uit te groeien tot een bloeiend centrum. Al met al – nogmaals: hoewel het geen wedstrijd is – is wel duidelijk zichtbaar en voelbaar dat de Broederenkerk meer ‘toekomst’ heeft dan Schalkhaar en de andere gemeenschappen.

Geld speelt een rol...

Een groot financieel verschil tussen beide plekken is dat de Broederen recent zeer grondig is gerenoveerd en is aangepast aan de eisen van de tijd. Tot 2026 gaat het gewone onderhoud nog ongeveer vier ton kosten. Het onderhoud in Schalkhaar zou in diezelfde periode echter ruim een miljoen kosten. Dit geld is

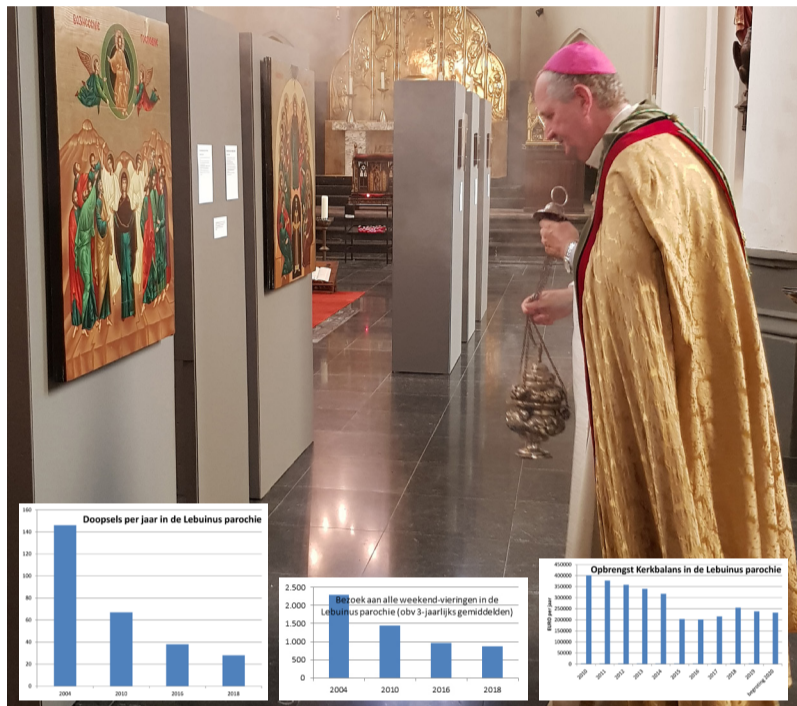
er domweg niet meer en dat is iets waar we rekening mee te houden hebben.

...en parkeren ook

Als we de parkeerplaats van Schalkhaar nu eens in de stad konden leggen! De riant parkeerplaats van Schalkhaar raken we kwijt. Dat kunnen we niet goedmaken, maar we hebben wel met de directie van de Parkeergarage in de stad (achter de Hema) een afspraak kunnen

maken: wie op zondag naar de Mis komt in de Broederenkerk, krijgt bij het uitgaan van de kerk een gratis uitrijkaart. De voorwaarden hiervoor staan elders in deze folder.

Niet alles wat er over te zeggen valt, past in deze informatiekant. Als u alles wilt lezen, kunt u de notitie van het parochiebestuur lezen op de website van de parochie. Titel van de notitie is: *Heilige Lebuinusparochie op weg naar 2025.* ■

De veelgestelde vragen

Veel kerken worden aan de eredienst onttrokken en zullen moeten worden verkocht. Totdat het zover is, kunnen ze gewoon op de huidige manier gebruikt worden. Daarna veranderen er dingen. In de Broederenkerk wordt een gevarieerd en volledig (liturgisch) programma geboden, maar hoe gaat het in de andere geloofscentra? Antwoord op de veelgestelde vragen.

Hoe vieren we onze zondag vanaf 1 april 2021?*

- Eucharistieviering
  - Broederenkerk: elke zondag
- Eucharistieviering of Woord- en communieviering door pastoraal team
  - Nicolaas Schalkhaar, Engelbert (Boerhaar en Wijhe): 3 keer per maand
  - Willibrord Boskamp en Nicolaas Lettele: 2 keer per maand
- Vieringen olv parochiaanvoorganger
  - Alle overige zondagen en zaterdagavonden, indien gewenst door de geloofsgemeenschap

* In juni 2022 gaan we bekijken hoe dit schema bevalt en of het bijgesteld moet worden.

En de doordeweekse vieringen?

Er zullen ontmoetingsvieringen komen in alle geloofscentra, mede georganiseerd door de pastores. Zodra een kerkgebouw aan de eredienst onttrokken is, moet er gezocht worden naar een andere geschikte locatie hiervoor. Vieringen die belangrijk zijn voor de streek (Maria van Frieswijk, Oogstdankvieringen, Tentvieringen e.d.) zullen blijvend ondersteund worden. De ontmoetingsvieringen zullen geleidelijk aan de gewone doordeweekse vieringen gaan vervangen.

Waar houden we onze uitvaarten?

Zolang een kerkgebouw nog niet aan de eredienst onttrokken is, kan er een Mis worden opgedra-

gen bij een uitvaart. Daarna niet meer, maar elke geschikte zaal (of het voormalige kerkgebouw), kan dan door een geloofsgemeenschap gebruikt worden voor gebedsvieringen met absoute.

Heb ik inspraak in ons programma?

Ja. Vanaf januari 2021 wil het pastoraal team met ieder geloofscentrum in gesprek gaan over de manier waarop we met elkaar de katholieke presentie kunnen gaan vormgeven in de toekomst. Met deze gesprekken is al een begin gemaakt. Parochianen geven zelf aan waar behoefte aan is, ook voor de periode na 2024. In de praktijk blijkt dat mensen vaak vol ideeën zitten. De pastores helpen graag bij het nadenken over vormen van samen kerk zijn.

Hoe gaat het met de oecumene?

Zolang mogelijk zal de oecumene in de geloofsgemeenschappen ondersteund worden, in ieder geval eenmaal per jaar een oecumenische viering op een zondag, mede verzorgd door een lid van het pastoraal team.

Wat gebeurt er met ons gebouw?

Investerings voor meerjarenonderhoud zullen vanaf 2021 alleen nog aan de Broederenkerk gedaan worden. De H. Willibrorduskerk op de Boerhaar is in goede staat en voor het onderhoud is een apart budget

beschikbaar. Dagelijks (klein) onderhoud aan de overige gebouwen loopt door totdat ze in andere handen komen en aan de goddelijke eredienst onttrokken worden. De kerken zijn daarna niet meer als gewijde ruimte te gebruiken. De gebouwen zullen worden verkocht. Het hangt af van de nieuwe bestemming en de nieuwe eigenaar of de kerk daarna nog te gebruiken is voor samenkomsten. Ook als een gebouw niet meer aan de veiligheidseisen voldoet, wordt het gesloten.

Blijft het Titus Brandsma Huis open?

Ja, het gebouw blijft als multifunctioneel centrum beschikbaar voor de parochie. Het wordt echter wel aan de goddelijke eredienst onttrokken.

Waar kan ik parkeren in Deventer?

Wie op zondagochtend in Deventer naar de Broederenkerk gaat, mag tussen 10:00 en 12:00 uur negentig minuten gratis parkeren in de parkeergarage achter de Hema. Bij het uitgaan van de kerk krijgt u een uitrijkaart die door de parochie betaald wordt. Let op: deze kaart is op de zondagochtend anderhalf uur geldig. Als u besluit om na de Mis de stad in te gaan, zijn de parkeerkosten voor uzelf, onder aftrek van maximaal anderhalf uur. Deze regeling geldt vanaf 1 april 2021, als de Broederenkerk Eucharistisch Centrum wordt.

Wanneer wordt mijn kerk gesloten?

Dat hangt o.a. af van de levendigheid van een locatie, het aantal bezoekers, de inzet van vrijwilligers en de bouwkundige staat. De bisschop onttrekt een gebouw aan de goddelijke eredienst op aangeven van het parochiebestuur. Dit gebeurt pas nadat er een herbesteding voor het kerkgebouw gevonden is. ■

Gesprek met Johan Schintz

‘Ik ben bezorgd’

SCHALKHAAR – ‘Ik maak me zorgen over de sluiting van de kerken voor 2025 in onze parochie. Ik voel me overvallen door het besluit van het parochiebestuur; de parochianen zijn niet betrokken geweest bij de besluitvorming. Waarom wordt er nu gekozen voor de Broederenkerk in de stad en niet voor een andere kerk, bijvoorbeeld de Nicolaaskerk in Schalkhaar? Die is veel beter bereikbaar voor iedereen – en een aantal jaren geleden is er tenslotte bewust voor gekozen om deze tot het

Eucharistisch centrum te maken. Ik verwacht niet dat er veel parochianen uit de omliggende dorpen in Deventer naar de kerk zullen gaan. Wat heb je dan bereikt? Ik hoop dat er een heroverweging komt.’

Gesprek met Lammie in 't Veld

‘Ik begrijp het wel’

OLST-BOSKAMP – ‘Ik vind het verdrietig dat onze kerk op termijn moet sluiten, maar gelukkig is het voorlopig nog niet zo ver. Wel zal het aantal vieringen minder worden, maar we willen proberen om de goede dingen die we hebben te houden. Want geloof zit niet alleen in het kerkgebouw, hoe belangrijk dat ook was. Wat van belang blijft is de ontmoeting en het naar elkaar omzien in een geloofsgemeenschap. Daarom is de vraag: hoe gaan we verder in deze tijd, waarin we zien dat de belangstelling voor kerk en geloof afneemt, maar waarin we ook geluiden horen dat er wel degelijk behoefte is aan warme verbondenheid en inspiratie voor het leven dat we met elkaar delen? Onze wekelijk-

se ontmoetingsbijeenkomsten zijn daar een mooi voorbeeld van. En er zijn zeker ook andere mogelijkheden die we, soms met hulp van het pastorale team, kunnen organiseren. Daarom zoeken we meedenkers met frisse ideeën zodat we op een andere manier de waarde van ons geloof kunnen blijven uitdragen.’ ■

Colofon
Tekst en inhoud van deze folder zijn samengesteld onder verantwoordelijkheid van het parochiebestuur
Uitgave: De Zalige Zalm
Druk: Veldhuis Media, Raalte
Vormgeving: Peter Beemsterboer, Eemnes
Vragen en reacties: P2025@heiligelebuinus.nl